

רבי פנחס מדבר עם הנשר

אֲדַהֲכִי, אֶסְחָר נִשְׂרָא וְאֶעֱבֹר לְקַמֵּייהוּ ובתוך כך הסתובב הנשר והלך מלפניהם. **אָמַר רַבִּי פִנְחָס, נִשְׂרָא נִשְׂרָא, מָה**

אַנְתָּ לְגִבְנָן, אִי בְשְׁלִיחוֹתָא דְמַרְדָּךְ אֶתִּיתָ, הָא אֲנִן הָכָא

ואז אמר רבי פנחס נשר נשר למה באת אלינו, כי אם באת בשליחות קונך הרי אנחנו כאן

ובזה תוכל למסור את שליחותך. **אִי בְגִין מַלְכָּה (ס"א סִימְנָא) אַחֲרָא**

אֶתִּיתָא, הָא אֲנִן הָכָא וְכִינִין ואם באת בגלל דבר אחר הרי אנו כאן

מזומנים לשמוע ממך. **אֶתְרָם נִשְׂרָא לְעִילָא, וְאַתְכִּפִּי מִנֵּייהוּ,**

וְאִינִין יִתְבוּ ואז התרומם הנשר מעליהם ונעלם מהם ואז אלו החברים ישבו

במקומם.

הנשר של שלמה המלך היה לוקח אותו להרי החושך

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, הָא דְשְׁלֹמָה מְלָכָא זֹוִטְרִתִּי (ס"א תִּיּוֹקָא)

הוּא [כב] ואמר רבי חייא שבחינת הנשר של שלמה המלך הוא דבר תמוה,

דְּתִנִּין, נִשְׂרָא רַבְרָבָא הָוָה אֶתִּי לְגִבְיָה שְׁלֹמָה מְלָכָא

בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא כי הרי למדנו שהיה נשר גדול לשלמה המלך והוא היה בא

אליו בכל יום ויום, **וְהָוָה שְׁלֹמָה מְלָכָא רָכִיב עַל גְּדַפָּהָא,**

וְאוֹבִיל לִיהּ ד' מָאָה פְּרָסִי בְשַׁעֲתָא חָדָא ושלמה המלך היה

רוכב על כנפיו והוא היה מוביל אותו ד' מאות פרסאות בשעה אחת. **לָאֵן אוֹבִיל**

אור הרשב"י

[כב] הרמ"ק גורס דשלמה מלכא תוואה הוא.

הלימוד היומי

לע"נ חביבה בת יפה ע"ה

לִיהִי וְלֹאֵן הוּא הִיָּה מוֹבִיל אוֹתוֹ, לְתַרְמוּד בַּמִּדְבָּר בְּהָרִים אֵלֹא הוּא
הִיָּה מוֹבִילוֹ לְתַרְמוּד הַנִּמְצָא בְּהָרֵי הַמִּדְבָּר. אֶתֶר כִּד אִיהוּ, לְגַבִּי מוֹרֵי
דְּחִשׁוּכָא, דְּאַקְרִי (מַלְכִּים א ט) תַּרְמוּד בַּמִּדְבָּר וְלֹאֵן אִיהוּ
אֶתֶר דְּתַרְמוּדָאִי, אֶלֹא תַרְמוּד דְּאִיהוּ בַּמִּדְבָּר בְּהָרִים
וְהוּא מְקוֹם שְׁהוּא נִמְצָא אֶצֶל הָרֵי הַחֹשֶׁךְ הַנִּקְרָאִים תַּרְמוּד בַּמִּדְבָּר, [כג] וְאִין הוּא הַמְקוֹם

אור הרשב"י

אסורים ידיה והיא התחתונה, ואותה שבין
העינים שי"ת זונה מיום שנתפתה אדם
הראשון אחריה ונצורת ל"ב העומד על הלב
נוצר אותה כי בת זוגו היא, וסוד זבחי שלמים
עלי היום שלמתי נדרי לתת טעם לדבריה.
ובהיכל ששי של צד שמאל אמר המאור
הקדוש ע"ה בזה הלשון, (ח"ב רס"ז ע"ב) זבחי
שלמים עלי עלי דווקא ההוא זבחי שלמים
עלי איהו בנין דלא אשתכח מקטרגא על
עלמא ובנין כך היום שלמתי נדרי לפתאה
בני עלמא תדיר, וסוד נער חסר לב הם סוד
הבתים החלשים, הרמוזים במדרשו של ר'
נחוניא בן הקנה ע"ה, וכמה שלוחים וחיילות
יש למדה הרעה ההיא הכלולה בשתים, ומהם
שנים אנשים מרגלים תחת מטתו של שלמה
ושם שתים נשים זונות ומשם ומהם נמשכים
כל מיני עבודה זרה ומינות ושאר תענוגות
בני אדם והנאות הגוף, משם החמדה והתאוה
אל העבדות והאזהרות שבתורה לעבור
עליהן, משם מחשבות והרהורים רעים, ומשם
נטיה אל שרירות הלב ומראה העינים, ומשם
מעוננים וקוסמים ישמעון, ומשם שאב בלעם

[כג] ובענין זה איתא בעבודת הקודש – חלק
ג פרק יט וז"ל ושלמה ע"ה היה מזהיר לבני
אדם ממה שנכשל הוא בו בסוד ויהי לעת
זקנת שלמה נשיו הטו את לבבו וגו', והן סוד
האלף נשים שנמשך אחריהן, הוא אמרו
בפרשה ההיא כי בחלון ביתי סוד חכמת
שלמה בית יי' ויש בה כמה חלוני שקופים
אטומים שמשם אורה יוצאה לכל העולמות,
בעד אשנבי נשקפתי, לא אמר הבטתי, או
ראיתי, או השקפתי, אלא נשקפתי נשקפתי
מלמעלה, ומתוך מה נשקפתי במדה שבין
העינים הוא יותרת הכבד שנמשכתי אחריה
באותן אלף נשים נכריות, ואז"ל ולא תתורו
אחרי לבבכם זו מינות, וזה מקום בן זוגה
שהוא שולט ומפתה בני אדם אחר עבודה
זרה ואחר מינות, ואחרי עיניכם זו זנות
שנאמר ויאמר שמשון אל אביו אותה קח לי
כי היא ישרה בעיני, שמה עומדת יותרת
הכבד להשיאני ולרמות אותי, ומזה אני
רואה בפתאים, שזו שבין העינים יוצאה
לקראתו והחזיקה בו ושתי נשים זונות הן
האחת והחזיקה בו והיא העליונה והשניה

של התרמודאים הנודעים, אלא הוא מקום תרמוד הנמצא בהרי המדבר, וְתָמֹן
 מִתְכַּנְּשֵׁי כָּל רוּחִין וְסִטְרִין אֲחֵרֵינִין. וְהָהוּא נִשְׁרָא הָוָה
 טַאם לְתָמֹן, בְּשַׁעֲתָא הָדָא וּשְׁם הָיוּ מֵתַסְפִּים כָּל הַרוּחוֹת וְהַכּוּחוֹת שֶׁל
 הַסֵּטֶא וְזֶה הַנִּשְׁרָא הָיָה עָף לִשְׁם בִּשְׁעָה אַחַת.

שלמה המלך כתב שם קדוש וכך ניצל מכל הרוחות הרעות
 פִּינּוֹן דְּקָאִים עַל הָהוּא דִּוְכָתָא, אֲנִיבָה נִשְׁרָא, וְשִׁלְמָה
 כָּתַב פְּתִיקָא, וְאַרְמֵי תָמֹן, וְאַשְׁתִּיב מֵאִינוֹן רוּחִין
 וּמִכִּין שְׁהוּא הָיָה עוֹמֵד עַל אוֹתוֹ מְקוֹם, אִזְּ הָיָה מְגַבִּיהַ הַנִּשְׁרָא אֶת עֲצָמוֹ וְשִׁלְמָה הַמֶּלֶךְ הָיָה
 כּוֹתֵב שֵׁם קָדוֹשׁ בִּפְתָק וְהוּא הָיָה מְשַׁלֵּכֵהוּ לִשְׁם וְעִ"כּ הוּא הָיָה נִיְצוֹל מִכָּל אוֹתָם הַרוּחוֹת
 הָרְעוּת. וְנִשְׁרָא הָוָה מְסַתְּפֵל גּוֹ חֲשׂוֹכָא דְּטוֹרִין, לְאַתֵּר

אור הרשב"י

עז"א ועזא"ל ללמוד חכמתם אשר הטעתו
 לנשות מאחרי יי', כי המינות מושך את הלב
 ומהנהו כי יפתה וגם יוכל, וכדאיתא כפרק
 קמא דעבודה זרה שמא דבר מינות בא לידך
 והנאך ועליו נתפשת למינות וכו', והנאני
 בדבר ועל ידו נתפסתי למינות, ועברתי על
 מה שכתוב בתורה הרחק מעליה דרכך וגו',
 הרחק מעליה דרכך זו המינות וכו', כי האדם
 בטבע נוטה אל המורגשות הנמשכות מהסבה
 היא, וכשישמע דברי הורס ועוקר יערבו לו,
 כי לא יצטרך לטרוח ולהמית עצמו על
 התורה והחכמה, ולזה הזהיר ואמר בני
 לחכמתי הקשיבה לתבונתי הט אונק.

באמרו מן ארם ינחני בלק מהררי קדם, ומשם
 חכמת בני קדם, ושלמה ע"ה היה רוכב על
 נשר אחד, והולך שמה אצל עז"א ועזא"ל
 ללמוד חכמתם, והן גרמו לו שנטרד
 ממלכותו, הוא שאמר אף חכמתי עמדה לי,
 חכמתי שבעבורה נמשכתי אחר הנשים ההן
 עמדה לי, אבל באף דכתיב ויתאנף יי'
 בשלמה כי עזב ארחות יושר, היא חכמת
 שלמה האמיתית שנתנה לו במתנה, דכתיב
 ויי' נתן חכמה לשלמה, אשר נאמר עליה
 חכמת אדם תאיר פניו, וכתיב עליה ותרב
 חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם ללכת
 בדרכי חשך, שהיה הולך אל הרי חושך ששם

דְּתַמָּן עֲזָא וְעֲזָאֵל, דְּאִינוּן תַּמָּן אֲסִירִין בְּשִׁלְשָׁלָאֵי
 דְּפַרְזָלָא, נְעִיצָן גּוֹ תְּהוֹמֵי וְזֶה הַנֶּשֶׁר הִיָּה מִסְתַּכֵּל בְּתוֹךְ חֹשֶׁכֶת הַהָרִים בְּתוֹךְ
 אוֹתוֹ מִקּוֹם שֶׁנִּמְצְאִים בּוֹ עֲזָא וְעֲזָאֵל שֶׁהֵם הָיוּ אֲסוּרִים שֶׁם בְּשִׁלְשָׁלוֹת שֶׁל בְּרוֹזֵל הִתְקוּעוֹת
 בְּתוֹךְ הַתְּהוֹמוֹת. וְלִית יָכִילוּ (ס"א ר"ש) לְבַר נָשׁ בְּעַלְמָא (דף רל"ג ע"ב)
 לְמִיעַל תַּמָּן, וְאַפִּילוּ עוֹפֵי שָׁמַיָא, בַּר בְּלָעָם [ד] וְלֹא הִיָּה יְכוּלָה
 לְשׁוֹם אָדָם לְבוֹא וּלְהִיכַנֵּס לְשֶׁם וְאַפִּילוּ לְעוֹפֵי הַשָּׁמַיִם, חוּץ מִבְּלָעָם הַרְשָׁע שֶׁהוּא יָדַע ע"י
 חֲכַמַת הַכִּישׁוּף לְבוֹא לְשֶׁם.

שלמה המלך ידע את כל שאר החכמות מעז'א ועז'אל

וְכִיּוֹן דְּנִשְׁרָא מִסְתַּכַּל גּוֹ חֲשׂוֹכָא רַבְרָבָא, מְאִיד
 לְתַתָּא, וְנָטִיל לִיהַ לְשִׁלְמָה מַלְכָא תַּחֲתָא
 גְּדַפְהָא שְׁמַאֲלָא, וּמְכַסִּיָּא לִיהַ וּמְכִיּוֹן שׁוֹה הַנֶּשֶׁר הִיָּה מִסְתַּכֵּל בְּתוֹךְ
 חֹשֶׁכֶת הַהָרִים הַגְּדוֹלִים אִזּוּ הוּא הִיָּה מִשְׁפִּיל עֲצָמוֹ לְמַטָּה וְהוּא הִיָּה לּוֹקֵחַ אֶת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ

אור הרשב"י

בלע"ם, ולכן היה הולך להררי קדם אצל עזא
 ועזאל שיניקתן משם. וכבר נתבאר אצלנו
 כי לבן הארמי אבי אביו של בלעם והוא
 עצמו נתגלגל בבלעם וממנו למד בלעם בן
 בנו מעשה כשפים וחכמה הזאת היתה
 חכמתו של לבן הארמי אשר שיבה עצמו
 ואמר יש לאל ידי לעשות עמכם רע וע"ד
 הנאמר בבלעם כי ידעתי אם אשר תברך
 מבורך ואשר תאור יואר.

[ד] וכדאיתא בעין חיים – שער לח פרק ג'
 שהיה הולך בלעם אל הררי קדם אל עזא
 ועזאל כמ"ש בזהר שקודם שבא בלעם אל
 בלק הלך והסגיר את עצמו בהררי קדם עם
 עזא ועזאל. וז"ש מן ארם ינחני בלק מלך
 מואב מהררי קדם וכבר נתבאר אצלנו
 בדרוש בלק ובלעם כי בחי' בלעם היה
 מהאורות היוצאין מאותן עקביים דלאה
 הנבלעים תוך כתר רחל אל התצונים וזהו פי'

הלימוד

לע"נ חביבה בת יפה ע"ה